

Per un pacte territorial

El final de la legislatura ens deixa una estranya sensació, agredolça, pel que fa al medi ambient. Per una part, en aquests darrers quatre anys s'ha avançat molt en l'adopció de mesures proteccionistes, especialment en sòl rústic, però les dificultats d'administrar un pacte entre cinc partits i la mateixa perspectiva històrica de cada territori fa que enllestir tota la programació prevista sigui especialment difícil. Així, mentre a Menorca el Pla territorial es consensua més o menys amb èxit a l'empara de la Reserva de la Biosfera, no es pot dir el mateix de Mallorca ni de les Pitiüses on les divergències entre els socis de govern són notòries. A Mallorca la situació política exigeix una negociació constant, passa a passa, mentre que a Eivissa i Formentera el panorama és encara més negre després que Els Verds deixassin en minoria el Pacte.

I no obstant això, hom és conscient de la importància de l'ordenació territorial tant des del punt de vista exclusivament mediambiental com, lògicament, per a la reconversió d'un model econòmic que ja no pot créixer més a costa d'un recurs natural tan escàs com és el territori. De fet, les dues coses van lligades. La protecció de l'entorn condiciona el model econòmic a seguir i també a l'inrevés. Ho hem vist en el decurs de les darreres dècades i, sobretot, en els darrers cinc anys, període en el qual ha transcorregut l'anomenat "tercer boom". Un creixement fonamentat en l'increment de l'oferta turística i residencial és clarament insostenible. Calia, doncs, un canvi de rumb i aquest, sens dubte, s'ha emprés. Però el ritme és massa lent o, si més no, això és el que creuen els ecologistes, els més radicals dels quals semblen haver perdut, fins i tot, l'esperança en l'èxit de l'operació.

No ho creïm. Si més no per necessitat estam convençuts que finalment, com passa a Menorca, s'arribarà al consens, a un pacte territorial que afavoreixi el canvi de model sense que per això s'hagi de produir cap daltabaix social. La preservació del medi ambient és un valor natural i cultural, però també ho és econòmic. D'una banda no hi ha més remei que ajustar l'oferta a la demanda. No només es diu des del

Pacte o des de l'ecologisme, sinó també ho asseguren empresaris com Gabriel Escarrer. En aquestes circumstàncies no queda més remei que afavorir el diàleg, restablir les relacions entre el Govern i els hotelers i, d'una manera molt especial, arribar a acords entre l'Administració i aquells que gestionen el territori. El debat social suscitat entorn del Projecte de Llei de biodiversitat, inicialment rebutjat per les associacions agràries, així ho exigeix.

Tal volta hi hagi massa peces en joc, i massa poc temps per arrodonir les disposicions legals. Per un costat els plans territorials, en la redacció i aprovació dels quals hi estan implicats els consells insulars. D'altra banda, la Llei de quotes i la Llei del sòl que s'ha empès des de la Conselleria d'Obres Públiques i Urbanisme, i la Llei de biodiversitat, redactada a instàncies de Medi Ambient. Un autèntic trencaclosques, que ha d'encaixar. Des del GOB, i en el cas del Projecte de llei de biodiversitat, s'ha instat a incorporar al text el màxim possible de mesures consensuades amb les entitats socials i forces polítiques "sempre que aquestes coincideixin amb l'esperit de la llei i no desvirtuin el seu objectiu fonamental de conservar el patrimoni biològic de les Illes".

El mateix caldria dir dels plans territorials, especialment del de Mallorca i d'Eivissa-Formentera. És molt fàcil estar d'acord amb l'objectiu final: un major equilibri, un millor ús dels recursos naturals, en definitiva un model econòmic diferent i sostenible, però allò que a la pràctica és difícil és la concreció d'aquests models. A Menorca, sense llevar mèrits a ningú -ni al Pacte ni a l'oposició- potser sigui més fàcil perquè malgrat tot hi ha una menor pressió. La seva economia és més diversificada. Per contra, el gairebé conreu urbanísticoturístic de Mallorca i de les Pitiüses fa que l'entesa sigui molt més complicada. No obstant això, tots els agents socials sense excepció coincideixen en els grans objectius, la qual cosa ens du a l'única conclusió possible: és hora d'intensificar el diàleg. No es pot deixar passar aquesta legislatura sense tenir definit el model territorial o sigui el nostre futur.

gea
quadern de la terra

núm. 11 - febrer, 2003

Edita: Fundació "SA NOSTRA" Caixa de Balears

C. de Can Tàpera, 5 - 07015 Palma.
Tel. 971 70 74 21 - Fax 971 70 79 50
E mail: fundacio@sanostra.es

Consell Assessor:

Miquel Alenyà, Miquel Pasqual,
Andreu Ramis, Albert Catalan,
Miquel Rayó, Joan Mayol i
Bartomeu Tomàs.

Director: Sebastià Verd

Secretària de redacció:
Magdalena Mulet

Redactors i col·laboradors:
Jordi Calleja, Magdalena Cortés,
Constanza Forteza, Gina Garcías,
Maria Ferrer, Miquel Massutí,
Antoni Oliver, Jaume Rosselló i
Juanjo Sánchez.

Redacció: Fundesba SL.

F. de Borja Moll, 10 - entresòl
Tel. 971 71 16 61.
07003-Palma.

Disseny i realització:
Eparrutx, Tel. 971 420 966

Dipòsit Legal: PM-433-1998

Preu: 3 euros
Subscripció: 9 euros
(tres números per any)

TARJA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i llinatges

Adreça

Ciutat C/P

Tel Fax

Dades bancàries:

"SA NOSTRA" Caixa de Balears, oficina

Compte corrent/llibreta d'estalvis núm.

Per a subscripcions emplenau aquesta tarja i adreçau-la a:
Fundació "SA NOSTRA" Caixa de Balears
C. de Can Tàpera, 5 - 07015 Palma.
Tel. 971 70 74 21 - Fax 971 70 79 50
o bé per correu electrònic, a: fundacio@sanostra.es

*Els tres primers números de GEA - Quadern de la Terra
seran de franc, a partir de la recepció d'aquesta subscripció.*